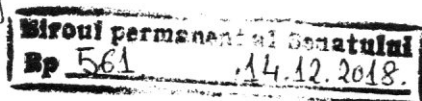
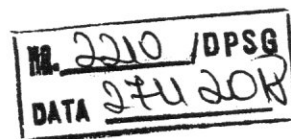
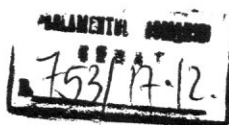

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind unele măsuri pentru manipularea cadavrelor persoanelor decedate de religie mozaică*, inițiată de domnul deputat aparținând grupului Minorităților Naționale Silviu Vexler (**Bp. 561/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă vizează instituirea unei derogări de la prevederile¹ art.8 alin. (1) și art. 10 din *Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată*, în scopul scutirii persoanelor decedate de religie mozaică de

¹ ART. 8

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) lit. b) reprezintă o măsură medicală obligatorie pentru prevenirea contaminării și trebuie efectuate de personalul specializat al compartimentului de prosectură.

ART. 10

(1) Autopsia anatomopatologică se efectuează obligatoriu în toate decesele survenite în spital care nu sunt cazuri medico-legale și unde este necesară confirmarea, precizarea sau completarea diagnosticului clinic, inclusiv decesul copiilor sub un an, indiferent de locul decesului, precum și decesele materne care nu sunt cazuri medico-legale.

(2) Nu se consideră deces sub 24 de ore decesul survenit în cursul transferului între secții sau spitale, dacă nu există dubii asupra tratamentului aplicat sau a diagnosticului de deces, și nici decesul survenit în cursul internării pentru o cură periodică a unei afecțiuni cronice terminale, dacă nu există dubii asupra tratamentului aplicat sau a diagnosticului de deces.

(3) Pentru pacienții cu afecțiuni cronice cunoscute, bine investigate, în condițiile în care aparținătorii nu au nicio rezervă asupra bolii și tratamentului aplicat și își asumă în scris responsabilitatea pentru aceasta, se poate dispune neefectuarea autopsiei, sub semnătură, de către directorul spitalului, cu avizul șefului de secție unde a fost internat decedatul, al medicului curant și al șefului serviciului de anatomie patologică.

- autopsie și activitatea de prosectură, la cererea familiei sau, în cazul persoanelor singure, a Federației Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, în condițiile în care nu există suspiciunea unor implicații medico-legale prevăzute de lege.

II. Observații și propuneri

1. În ceea ce privește derogarea de la prevederile art. 8 alin. (2) din *Legea nr. 103/2003*, referitoare la scutirea de activitatea de prosectură, având în vedere că aceasta reprezintă o măsură medicală obligatorie pentru prevenirea contaminării, nu o considerăm oportună.

2. Cu privire la conținutul propunerii legislative, menționăm că situația premisă a normei trebuie să fie reglementată astfel încât să se asigure justul echilibru între dreptul fundamental la ocrotirea sănătății (art. 34 din *Constituția României, republicată*) și cel referitor la libertatea religioasă (art. 29 din *Constituție*).

Având în vedere că derogarea instituită de **art. 1** din inițiativa legislativă are legătură cu procedura prevăzută de art. 10 din *Legea nr. 104/2003*, făcând referire la scutirea, din rațiuni de ordin religios, de autopsie pentru persoanele decedate de religie mozaică, și că art. 10 prevede deja, la alin. (3), o situație particulară în care nu se realizează autopsia, apreciem că, pentru coerența întregului act normativ², în locul instituirii unei derogări printr-un act normativ distinct, această soluție legislativă ar trebui conturată sub forma unei completări a art. 10 din *Legea nr. 103/2003*, cu un nou alineat, alin. (4).

Astfel, considerăm că scutirea de la obligativitatea autopsierii pentru persoanele decedate de religie mozaică ar trebui instituită printr-o procedură similară celei instituite de art. 10 alin. (3) din *Legea nr. 104/2003* pentru pacienții cu afecțiuni cronice cunoscute.

În acest sens, acordarea posibilității de scutire de la autopsie va avea în vedere și îndeplinirea următoarelor condiții:

- să nu existe suspiciunea unor implicații medico-legale pentru decesul în cauză;

² ART. 35 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislative pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*

"Pentru asigurarea unei succesiuni logice a soluțiilor legislative preconizate și realizarea unei armonii interioare a actului normativ redactarea textului proiectului trebuie precedată de întocmirea unui plan de grupare a ideilor în funcție de conexiunile și de raportul firesc dintre ele, în cadrul concepției generale a reglementării".

- să existe o cerere scrisă din partea familiei sau, în cazul persoanelor fără aparținători, din partea Federației Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, în sensul scutirii de autopsie;
- să se facă dovada apartenenței persoanei decedate la cultul mozaic, aspect ce constituie situația premisă pentru exceptarea de la autopsie;
- scutirea să se realizeze printr-o dispoziție în acest sens din partea directorului spitalului, cu avizul șefului de secție unde a fost internat decedatul, al medicului curant și al șefului serviciului de anatomie patologică.

3. Totodată, precizăm că, potrivit art. 59 alin. (3) din *Legea nr.24/2000*, *"Procedeul de a se menționa generic, în finalul unui act normativ, că un alt act normativ conex sau texte din acel act "se modifică corespunzător" trebuie evitat. De asemenea, nu se utilizează, pentru a exprima o modificare, redarea doar a unor fragmente ori sintagme dintr-un text. Modificarea trebuie să cuprindă în întregime textul vizat, cuprins în articol, alineat sau în elementul marcat al unei enumerări"*.

În acest context, având în vedere că, pe de o parte, **art. 2** al propunerii legislative nu întrunește rigorile de tehnică legislativă menționate și, pe de altă parte, că, prin reconsiderarea derogării de la **art. 1** și introducerea ei ca excepție în cuprinsul *Legii nr. 104/2003*, **art. 2** al inițiativei legislative nu își mai găsește fundamentul juridic, propunem eliminarea acestui articol.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative cu propuneri și observații.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**

Președintele Senatului